ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ եւ Թէ գաւառաց համար
Տարեկան 7 մէճիտ
Վեցամսեայ 3 1/2 »
Եռամսեայ 2 »
Օտար երկիրներու համար 40 ֆր.
Վեցամսեայ 20 »
Եռամսեայ 10 »
Թղթատարի ծախքը մեր վրա, բայց ի Բոսֆոր Լօքալէն։
Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի՝ 115 ղրուշի փուլն 100 ղրուշի հաշուով։
Նամակները կ'ուղղուին առ ՏԻՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
38, Պապ Ալի Ջատեսքի, Կ. Պոլիս։

ՔԱՆ ՓԱՐԱ

ԲԻԶԱՆԴԻՈՆ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԲԻԶԱՆԴ ՓԷՋԵՏԱՆ

"پوزانتون"
ملی وسیاسی غزته
صاحب امتیاز ومدیر مسؤل
پوزانت كچيان
اداره خانه سی جاده سنده نمره ۳
مخصوصدر

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur Propriétaire
PUZANT KETCHIAN
Rue N. 1 à Djaddessi, No. 38
CONSTANTINOPLE

ՔԱՆ ՓԱՐԱ

Ա. ՏԱՐՒ ԹԻՒ 84 | ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 1897 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 11/23 | 21 ՐԱՄԱԶԱՆ 1314 | 11 ՇԻԼԻՊԱՅ 1312 | Ա. ՏԱՐՒ ԹԻՒ 84

Կ. ՊՈԼԻՍ 11/23 ՓԵՏՐ. 1897

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ՈՒՍՈՒՄՆ. ԽՈՐՀՐԴՈՅ ԱՌԱՋԱՐԿԻՐ Գ.

«Երբ մեր Թաղային վարժ քանք ըսած մեծի մասին ապարդիւն ընթացք մը կ'ունենային, հայ կղ քն ինք ինչ կը բաներ»։ Այս հարցն առաջադրեցինք մեզ վերջին յօդուածով այս խնդրոյ վրայ։

Ազատութեան նշանակիլի հանդամանքներէն մէկն էր եկեղեցականութեան իշխանութիւնը կրճատելը։ Ուսումնական խորհուրդը միմիայն Թաղական ժողովին կ'ընտրուի և ասոնց անդամէ կը բաղկանայ։ բայց ասոնցմէն ոչ մին եկեղեցական մարմինէն կ'առնուի բաւ կը համարուի կրօնական ուսմանց կը հսկողութեան ծրագրին կրօն. ժողովին որոշութիւնը Թագ. խորհուրդներն ամբողջովին ոչխարականներէ կը կազմուին և Թաղին քարոզիչը թէև կրնայ նախագահել բայց չի կրնար քուէ տալ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան մէջ բժիշկ, փաստաբան, դրագէտ, երկրաչափ ամէն ասպարէզէ մարդ կընայ դնուիլ, բայց ոչ եկեղեցական, թէև Հիւանդանոցը կէս մ'ալ իրմէ. վանք, ուխտատեղի կամ կրօնական հաստատութիւն նկատուած եր մեր հայրերուն կողմէ։ Վանքերը լոկ կրօնական ատաստանութիւն են. բայց Վանօրէից խորհուրդը միմիայն Թաղական ժողովին կ'ընտրուի։ Եկեղ. Համագումար ժողովն ալ ցանկ պատրաստող ժողով մ'է։ և Ընդհանուր ժողովին մէջ ոչ Կ. Պոլսոյ և Սրուանզէմի Պարիսիզները կ'ընտրէ և կաթոզիկական ընտրութիւններու կը մասնակցի, եկեղեցականը քուէ հոս մէկ հօմէներուդին ունին միայն։ ևն։

Այս անվատահութիւնը զոր Օրէնքին խմբ գրողները ցուցեր էին կղերին նկ ունին կալծա թէ այն օրէն ի վեր զայն հաստատելու հնամանս եղան եկեղեցական Հարքն ինչ առն բաց թ'զուա ապարէզին մէջ ալ բան մը չուզեցին կամ չկրցան ընել ժողովուրդին հոգեւոր և իմացական արուեստան համար։ Կրօնական-բարոյական Հրթութեան հոգը կրօն. ժողովին թողուած եր միովին. բայց երբոյս զանց չի կրնար ընել։ ժողովուրդը կրնայ դատել

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ՀԱՆԴԷՍ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՎՈՒՄ Է ՄԱՅԻՍՅԱՆ ԵՎ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐՅԱՆ ԱՄԻՍՆԵՐԻՆ

ՀԱՅ ՄԱՐՏԻԿԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

Ընդհանուր տեսութիւն հայ զէնքի գործունէութեան վրայ՝ սկսեալ հնագոյն ժամանակներէն մինչեւ մեր օրերը։ Հայ զինուորական մեծ դէմքերու կենսագրութիւնները։ Հայ զէնքի յաղթանակները եւ պարտութիւնները։ Հայ զինուորական կեանքի նկարագրութիւնը։ Հայ զինուորական ոգին եւ անոր ազդեցութիւնը ազգային կեանքի վրայ։ Հայ զինուորական ոճը եւ անոր զարգացումը։ Հայ զինուորական գրականութիւնը։ Հայ զինուորական լեզուն եւ անոր զարգացումը։ Հայ զինուորական ոճը եւ անոր զարգացումը։ Հայ զինուորական գրականութիւնը։ Հայ զինուորական լեզուն եւ անոր զարգացումը։

Հատորը պիտի ունենայ 600 էջ եւ պիտի ծախուի 5 ռուբլի։ Բաժանորդագրութիւնը կ՚ընդունի Ա. Պետրոսեան, Թիֆլիս, Ալեքսանդրեան հրապարակ, Ա. Պետրոսեանի գրատունը։

Ա. ՊԱՐՍԱՄՈՎԻ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՀԱՐՑԵՐԸ

ՀԱՅ ՀԱՐՍԻ ՀԱՐՑԸ

Հարսանեկան սովորութիւնները հայ ազգին մէջ։ Հարսանիքի նախապատրաստութիւնները։ Հարսանիքի տարբեր ձեւերը։ Հարսանիքի ծէսերը։ Հարսանիքի երգերը։ Հարսանիքի խաղերը։ Հարսանիքի ուրախութիւնները։ Հարսանիքի ծախսերը։ Հարսանիքի ազդեցութիւնը հայ ընտանեկան կեանքի վրայ

ԱԺ ՀՈԿ

ՀԱՅՈՑ ՑՈՂՎԻ

ՀԱՅՐ ԲՅՐՈ.

Շատ տարիներ առաջ, երբ ես դեռ մանուկ էի, մեր հարևանների տանը մի ծեր կին կար, որ ամեն առավոտ, երբ ես դպրոց էի գնում, ինձ կանչում էր իր մոտ, մի բաժակ կաթ էր տալիս ինձ և հարցնում էր, թե ինչ եմ սովորել։ Ես նրան պատմում էի իմ դասերի մասին, իսկ նա ինձ պատմում էր հին ժամանակների մասին, երբ ինքն էլ աղջիկ էր եղել։ Նրա անունը Մարիամ էր, բայց բոլորը նրան կանչում էին Մարո մայրիկ։

Մարո մայրիկը ամուսնացել էր շատ երիտասարդ հասակում, բայց ամուսինը շուտով զոհվել էր պատերազմում։ Նրանց միակ որդին՝ Վահանը, ծնվել էր հայրը մահանալուց մի քանի ամիս առաջ։ Այդ պատճառով Մարո մայրիկը Վահանին ավելի էր սիրում, քան աշխարհի ամեն ինչ։ Նա ամբողջ կյանքում ոչ մի ուրիշ տղամարդու հետ չամուսնացավ, որովհետև չէր ուզում, որ Վահանը խորթ հայր ունենա։

Երբ Վահանը մեծացավ, նա էլ զինվոր գնաց։ Մարո մայրիկը մնաց միայնակ։ Նա ամեն օր նամակ էր գրում որդուն, և ամեն նամակի վերջում միշտ խնդրում էր, որ շուտ վերադառնա։ Բայց Վահանը երկար տարիներ չվերադարձավ։ Նա ծառայում էր հեռու երկրներում, և նամակները շատ դանդաղ էին հասնում։

Մի անգամ, երբ ես արդեն մեծ էի և ուսանող էի, ես նորից տեսա Մարո մայրիկին։ Նա շատ ծերացել էր, մազերը ամբողջովին սպիտակել էին, և ձեռքերը դողում էին։ Նա ինձ ճանաչեց անմիջապես և սկսեց հարցնել Վահանի մասին։ Ես չգիտեի, թե նա ինչ է անում, և ամաչեցի դրա համար։ Այդ օրվանից ես որոշեցի միշտ գրել նրան։

Մի քանի տարի անց ես ստացա Վահանի նամակը։ Նա գրում էր, որ վերադառնում է տուն։ Ես շտապեցի Մարո մայրիկի մոտ և ուրախությամբ լուր տվեցի նրան։ Նա լաց եղավ, բայց դրանք ուրախության արցունքներ էին։ Նա ասաց, որ այլևս ոչինչ չի ուզում կյանքից, միայն թե տեսնի որդուն։

Վահանը վերադարձավ մեկ շաբաթ հետո։ Նա հասակով մեծ էր, ուսերը լայն էին, և մայրը նրան ճանաչեց միայն աչքերից։ Մարո մայրիկը գրկեց որդուն և այնքան լաց եղավ, որ ես էլ չկարողացա զսպել արցունքներս։ Այդ օրը նրանց տանը մեծ խնջույք եղավ, և հարևանները բոլորը հավաքվեցին։

Մարո մայրիկը ապրեց ևս տասը տարի։ Նա մահացավ հանգիստ, Վահանի գրկում, երբ նա արդեն ամուսնացած էր և ուներ երեխաներ։ Նրա թաղմանը ես էլ էի, և ինձ թվում էր, թե մի մեծ ծառ է ընկնում, որի ստվերում մենք բոլորս ապրել ենք։

Ես հիմա ինքս էլ ծեր եմ, և հաճախ եմ հիշում Մարո մայրիկին։ Նրա պես սիրել է միայն մայրը։ Նա ինձ սովորեցրեց, որ մայրական սերը ամենամեծ ուժն է աշխարհում, և որ ոչ մի պատերազմ, ոչ մի բաժանում չի կարող այդ սերը ոչնչացնել։

Շատ տարիներ առաջ, երբ ես դեռ մանուկ էի, մեր հարևանների տանը մի ծեր կին կար, որ ամեն առավոտ, երբ ես դպրոց էի գնում, ինձ կանչում էր իր մոտ, մի բաժակ կաթ էր տալիս ինձ և հարցնում էր, թե ինչ եմ սովորել։ Ես նրան պատմում էի իմ դասերի մասին, իսկ նա ինձ պատմում էր հին ժամանակների մասին, երբ ինքն էլ աղջիկ էր եղել։ Նրա անունը Մարիամ էր, բայց բոլորը նրան կանչում էին Մարո մայրիկ։

Մարո մայրիկը ամուսնացել էր շատ երիտասարդ հասակում, բայց ամուսինը շուտով զոհվել էր պատերազմում։ Նրանց միակ որդին՝ Վահանը, ծնվել էր հայրը մահանալուց մի քանի ամիս առաջ։ Այդ պատճառով Մարո մայրիկը Վահանին ավելի էր սիրում, քան աշխարհի ամեն ինչ։ Նա ամբողջ կյանքում ոչ մի ուրիշ տղամարդու հետ չամուսնացավ, որովհետև չէր ուզում, որ Վահանը խորթ հայր ունենա։

Երբ Վահանը մեծացավ, նա էլ զինվոր գնաց։ Մարո մայրիկը մնաց միայնակ։ Նա ամեն օր նամակ էր գրում որդուն, և ամեն նամակի վերջում միշտ խնդրում էր, որ շուտ վերադառնա։ Բայց Վահանը երկար տարիներ չվերադարձավ։ Նա ծառայում էր հեռու երկրներում, և նամակները շատ դանդաղ էին հասնում։

Մի անգամ, երբ ես արդեն մեծ էի և ուսանող էի, ես նորից տեսա Մարո մայրիկին։ Նա շատ ծերացել էր, մազերը ամբողջովին սպիտակել էին, և ձեռքերը դողում էին։ Նա ինձ ճանաչեց անմիջապես և սկսեց հարցնել Վահանի մասին։ Ես չգիտեի, թե նա ինչ է անում, և ամաչեցի դրա համար։ Այդ օրվանից ես որոշեցի միշտ գրել նրան։

Մի քանի տարի անց ես ստացա Վահանի նամակը։ Նա գրում էր, որ վերադառնում է տուն։ Ես շտապեցի Մարո մայրիկի մոտ և ուրախությամբ լուր տվեցի նրան։ Նա լաց եղավ, բայց դրանք ուրախության արցունքներ էին։ Նա ասաց, որ այլևս ոչինչ չի ուզում կյանքից, միայն թե տեսնի որդուն։

Վահանը վերադարձավ մեկ շաբաթ հետո։ Նա հասակով մեծ էր, ուսերը լայն էին, և մայրը նրան ճանաչեց միայն աչքերից։ Մարո մայրիկը գրկեց որդուն և այնքան լաց եղավ, որ ես էլ չկարողացա զսպել արցունքներս։ Այդ օրը նրանց տանը մեծ խնջույք եղավ, և հարևանները բոլորը հավաքվեցին։

Մարո մայրիկը ապրեց ևս տասը տարի։ Նա մահացավ հանգիստ, Վահանի գրկում, երբ նա արդեն ամուսնացած էր և ուներ երեխաներ։ Նրա թաղմանը ես էլ էի, և ինձ թվում էր, թե մի մեծ ծառ է ընկնում, որի ստվերում մենք բոլորս ապրել ենք։

Ես հիմա ինքս էլ ծեր եմ, և հաճախ եմ հիշում Մարո մայրիկին։ Նրա պես սիրել է միայն մայրը։ Նա ինձ սովորեցրեց, որ մայրական սերը ամենամեծ ուժն է աշխարհում, և որ ոչ մի պատերազմ, ոչ մի բաժանում չի կարող այդ սերը ոչնչացնել։

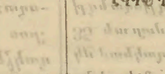

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ն. ԱՒԳԻՆ ԵՒ ՇԱՀԵՐԸ
ՇՈՒՏԿԱՅԻ ՎԱՃԱՌՔԻ ՏՈՒՆ
ՄԱՐՏԻՆ ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ
ԼԻՒՐԻՔ-ՈՒ ԼՈՒՐԻՔ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՏՈՐ Ա.
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ ԵՂԲ.
ՓԱՐԻԶ, 1894

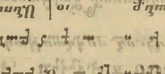

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՏՈՐ Ա.
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ ԵՂԲ.
ՓԱՐԻԶ, 1894

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՏՈՐ Ա.
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ ԵՂԲ.
ՓԱՐԻԶ, 1894

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՖՄԱՆ ՀԱՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ

ՀԱՅՈՑ ՑՈՂՎԻ

ՀԱՅՐ ԲՅՐՈ.

Շատ տարիներ առաջ, երբ ես դեռ մանուկ էի, մեր հարևանների տանը մի ծեր կին կար, որ ամեն առավոտ, երբ ես դպրոց էի գնում, ինձ կանչում էր իր մոտ, մի բաժակ կաթ էր տալիս ինձ և հարցնում էր, թե ինչ եմ սովորել։ Ես նրան պատմում էի իմ դասերի մասին, իսկ նա ինձ պատմում էր հին ժամանակների մասին, երբ ինքն էլ աղջիկ էր եղել։ Նրա անունը Մարիամ էր, բայց բոլորը նրան կանչում էին Մարո մայրիկ։

Մարո մայրիկը ամուսնացել էր շատ երիտասարդ հասակում, բայց ամուսինը շուտով զոհվել էր պատերազմում։ Նրանց միակ որդին՝ Վահանը, ծնվել էր հայրը մահանալուց մի քանի ամիս առաջ։ Այդ պատճառով Մարո մայրիկը Վահանին ավելի էր սիրում, քան աշխարհի ամեն ինչ։ Նա ամբողջ կյանքում ոչ մի ուրիշ տղամարդու հետ չամուսնացավ, որովհետև չէր ուզում, որ Վահանը խորթ հայր ունենա։

Երբ Վահանը մեծացավ, նա էլ զինվոր գնաց։ Մարո մայրիկը մնաց միայնակ։ Նա ամեն օր նամակ էր գրում որդուն, և ամեն նամակի վերջում միշտ խնդրում էր, որ շուտ վերադառնա։ Բայց Վահանը երկար տարիներ չվերադարձավ։ Նա ծառայում էր հեռու երկրներում, և նամակները շատ դանդաղ էին հասնում։

Մի անգամ, երբ ես արդեն մեծ էի և ուսանող էի, ես նորից տեսա Մարո մայրիկին։ Նա շատ ծերացել էր, մազերը ամբողջովին սպիտակել էին, և ձեռքերը դողում էին։ Նա ինձ ճանաչեց անմիջապես և սկսեց հարցնել Վահանի մասին։ Ես չգիտեի, թե նա ինչ է անում, և ամաչեցի դրա համար։ Այդ օրվանից ես որոշեցի միշտ գրել նրան։

Մի քանի տարի անց ես ստացա Վահանի նամակը։ Նա գրում էր, որ վերադառնում է տուն։ Ես շտապեցի Մարո մայրիկի մոտ և ուրախությամբ լուր տվեցի նրան։ Նա լաց եղավ, բայց դրանք ուրախության արցունքներ էին։ Նա ասաց, որ այլևս ոչինչ չի ուզում կյանքից, միայն թե տեսնի որդուն։

Վահանը վերադարձավ մեկ շաբաթ հետո։ Նա հասակով մեծ էր, ուսերը լայն էին, և մայրը նրան ճանաչեց միայն աչքերից։ Մարո մայրիկը գրկեց որդուն և այնքան լաց եղավ, որ ես էլ չկարողացա զսպել արցունքներս։ Այդ օրը նրանց տանը մեծ խնջույք եղավ, և հարևանները բոլորը հավաքվեցին։

Մարո մայրիկը ապրեց ևս տասը տարի։ Նա մահացավ հանգիստ, Վահանի գրկում, երբ նա արդեն ամուսնացած էր և ուներ երեխաներ։ Նրա թաղմանը ես էլ էի, և ինձ թվում էր, թե մի մեծ ծառ է ընկնում, որի ստվերում մենք բոլորս ապրել ենք։

Ես հիմա ինքս էլ ծեր եմ, և հաճախ եմ հիշում Մարո մայրիկին։ Նրա պես սիրել է միայն մայրը։ Նա ինձ սովորեցրեց, որ մայրական սերը ամենամեծ ուժն է աշխարհում, և որ ոչ մի պատերազմ, ոչ մի բաժանում չի կարող այդ սերը ոչնչացնել։

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ն. ԱՒԳԻՆ ԵՒ ՇԱՀԵՐԸ
ՇՈՒՏԿԱՅԻ ՎԱՃԱՌՔԻ ՏՈՒՆ
ՄԱՐՏԻՆ ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ
ԼԻՒՐԻՔ-ՈՒ ԼՈՒՐԻՔ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՏՈՐ Ա.
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ ԵՂԲ.
ՓԱՐԻԶ, 1894

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՏՈՐ Ա.
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ ԵՂԲ.
ՓԱՐԻԶ, 1894

ՀՈՎՍԵՓ ԼՈՒՐԿ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱՆԿԻՐՆԵՐ Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ

ԱՐՏԱՍ. 200,000,000 ՖՐ.

ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ԿԱՊԻՏԱԼ 50,000,000 ՖՐ.

ՊԱՀՈՒՍՏԱՅԻՆ ՖՈՆԴ 12,000,000 ՖՐ.

ՆԱԽԱԳԱՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ա. Ա. ՍՈՒՄԲԱՏՈՎ, ՆԱԽԱԳԱՀ

Ն. Ա. ՎՈՐՈՆՑՈՎ

Ա. Ա. ՍՈՒՄԲԱՏՈՎ